

КУШ-ДАА, АРГА-ДАА БАР

«Өөк» совхозтун коммунистери боттарынн отч-сонгуудалыг хураалыг чагун-на харын-ол нел-гелдээр бугаар саналарын берип, еске айтырыг-лар-биае чергелештир совхозтун экономиканын кол-адмры — мал ажылдыла байдалыг ханым-биле сай-гарыл көргөн, Партокм секретары М. Д. Кара-Сал-маткелсинин элзэн хой кезинге база-ла ол дутайн-чугаалаан.

[illegible]

ыңа айтканын-даңаң чыгуу,
 Мадды оорга ачкып, төтсөт-
 чеге турары өтсөт-сонугадым
 куралды кыркычкыларым
 үзүрөөзини болдуруп. Бей-
 ыңдым эртеңе үзүңиз 59
 бода мал, 3,4 муң хорай
 чылдагыларымн хорасан.
 Мадчыларыны 80(1) хууу-
 мал талды-биле өргүтүп
 жан. Кыжыр-биле ачылдым
 кыжылыңерини, оларым ха-
 мысызгалык бедилерини чу-
 гунушун устакот төлөзүн Ю.
 ыңыштал, Ю! болгаш өске-
 да, санал берген өшөр чыга-
 ыңанар. Мадды оорлар, сам-
 ыңаагар чорукта-биле дем-
 куушун хемчегелерин доктаады
 бода оңналды айткып.

Бо чаканлар 40-дө, а бөт
се снайперлар
чыла ортума-беле 53 баяла.
база-ла ол-де уде ч
кой буруннан 84 ухураган
келтирип барымдаа
жөргө, малды алу хорал.
ораттыгы турарын
жойуу негиз адыга, мал
продуктуларын буюдунун
беш чыл планнарын дыка
жеттес күстүнүн турарында
жылы элдесинер чүве көк
тенгизге агы уде муз ж
тона суу, 918 тона эт, 52
тона дүк четтес. Оон база
тур чылаагын ботта бир
койдан ортума-беле кыргыч
дыгы дүктү (беш чыл)

Сохох бугддурдугийн
кадрлар бэлсэтээр талазы-би-
дэд чамалч ажиглалд кылд-
ныл, Балгазныда профтехучи-
лиштег чадлын-а 20.30
лишг өрөлдэл ап турары
пастелстин дөмдөгээ, дээд-
болш ортумак тускый өрө-
длгө чөлөршн, бот.өмр-
дөгөмрөм, ам.дур.дөгөмрөм
хүтүлдэ 16 киши өрөлдү-
рэн, Сохотууд өрөлдүч
руктанз элэл каш киши кээ-
ажиглал берген. Ылынд-д
болза мал ажылныда кадрлар
чөдөшпөй, ою туржук ажы-
дад кирил алган аныкх хо-
жуларын, саагчларын сн-
ны кызырыл турар. Оон би-
чылдагааны малчынынын
ажылдар, ам.дур.дөгөмрөм
ажыда ам.дур.дөгөмрөм
өвөс болуу турары деп, сан-
берген коммунистер, ник

усде ажыынар туттуммаан
көжүр бергеш, чедир кылба
каапкан. Мал ажылында ко
мунистерниң хуузу эвээр
партияжи өзекти быжыглаар
чугула.

Ажыл-агыйгэ өөреникчиле
ниң дузасын улам улгаттыр
сорулга-биле оларнын күж
чөп ажыглап, будуруме бр
тадаларын организаастаан
оларга шолду, машина-тех

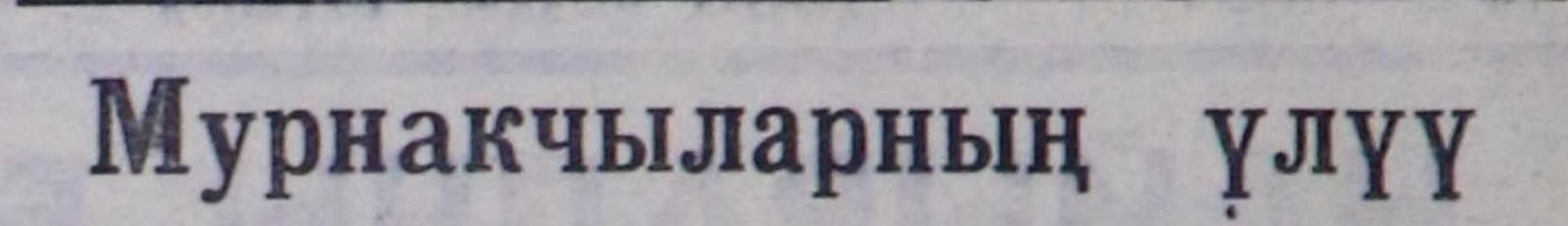
«Өкө» совхозтун партия партия кезигүүнүгө канда хозтун ажил-ишчилеринин низациязы аныяк: комму хар. 43 коммунист сонгу рар. Бүгү коммунистерини мак эртемниг. Моон алга да туруп турар бүгү сору лунда тургустунуп келген пирээрин чогууру-биле у ыярлар партия организаци

Социалистгй чарышты орга-
низацнларында ёзу барымдла-
лаа чўддерини барын ком-
мунист дэмлеглээн. Семи-
тири биле чамгадлагдындир
540 баш болз малын ка-
дарчылары кылгандэ хўлэ-
е албаан. Талпаг салбырынны
хожжэларынны аразында со-
циалистгй чарыштын тўнчэ-
лерин айшанза дўдүрбейи
келген. Мал ажылынны удур-
ткчулары, специалистери ча-
рышты органнзацнларында ба-
гай кнржип турган. Совхозтын
бухгалтерия аппараты отчўт-
тарыны чогуур ёйкўде кылбаан
турарындаан чарыш тўнчэсе-
лерин дўдүрери озалдап турган.

Хуралга ыгмы үеиңиң сезон-
нуг аҗмалдарының бейдалын
база чуталашкан. Тараз
ажвалдамы колдуунда дооступ,
эрткен чылдарынындан хай
дужут аладыңтан, Мал чепи бе-
леткелиниң даалгаларын күү-
седир чоокпулаан. Ычазлаз,
даз ыңшитаалаашкыга белет-
кел кошкан, боже мушту моон-
изери чутула.

организациязында 83 коммунист, 10 киж и бар. Ол дээрге со-
он үш хуузу-дур. Партия орга-
нның ортумак назыны хире 37
агмыл ажыларда кыржип ту-
удан хуузу дээди болагш орту-
көөрге, ажил-агмынны мурун-
галарны, оон иштинде мал ажы-
селен эвес айтырыгларны шийт-
түр, башкалар аргалар, курла-
нда бары илден.

А. ДЕМБИРЕЛЬ,
«Шынның» тускай корреспондентиси.

Мурнакчыларның үлүү

[illegible]

Оларнын арасындагы
балгалары саны көп-
үктө 60 чынын бешин
чынын туудугулары 12
таа бажынын тууду
Оларнын сенинде
чылар чурттай берген,
ын 4 бажынын удаас
даа кириер деп турар

жанын өзгөчөлүгү сый-
күш-арыялы белектейт
аркылуу Б. Д. Оржак-
ытадазы шийттирлөөн
чүм төңкүзгөчө чедир
үш наа туртталга ба-
палгага немей тулдуп
тага кириер сорулганы

диген хуульзэргийн хууль-
болууруудын аргаларыг

Бригаданын нинти чедийш-
киннеринде төлөпиг үлүг-хуу-
зун кирип, ажал-ишке ак-
сеткилдн, сагылга-чурумнуу-
биле коллективке эки үлгөрү-
чижекте көргүзүп турар му-
ракчылар бригадала бар.
Омдун Маматова, Давыдов К.

Оларга Барт-оол Даржаз, Колпазай Бадал-оол, Николай Даш, Вбир-оол Дамдин-оол, Болташ оол-дза өскөлдөрүн маамаршытырып турар.

Коммунисттик куш-ажылдык бригаданы дап дэст демисин турар бо бригада Чаа Чаа-Хөндө чуртлагаа бажынарчыны туудунаа шалынчы-эзү-биле ачылдап турар.

Олар боттарынкы куш-ажылчы челишининерин партианын XXVI съездининге тураскавтынар.

Н. ООРЖАК.
ЧУРУКТА: (солагай тала-
дан) мурнакчы быззачылар
Байыр-оол Дамдын-оол, Ни-
колай Даш болгаш Копеляк

III эрээн чуртувуста

ХАРЬКОВ. Харьковский Киров атыг заводу биле Ленинградтың «Электросила» катты-жымшкыныны специалистери калы аякдадыканын «Гуту-гала» деп операцияны программалы аякдап кылган. Ада-чуртук энергия туудуш-кунуна эл кол чери ээле турар миллион-миллион киловатт кубулуш кайгамчык улуз машиналар — Ленинградтың генератор болган Харьков

ЛЕНИНГРАД. Артиканы бөлгаш Антарктиданын өртемниңчиледе институтунун эртемденнери тузаларда көзгаш халдерде тофтун көзгаше курауларын илериди тыварын дүрген тодармиди талзы-биле ачылды чорутуу турар. Ону чедиршиңкини боттандырымыга ол разведкация апаратын азыгжарларын саналданнар. Ол азыгжар дөкөтөр чылдың кайыдаа үезинде черия кырын да картын үрөсиди тофтун иңиңчилээр аргын бээр.

(СЗТА-ның морр.)

«Тудук көзектери» комбинатта коммунисттик нүсә ажилдың шалыпчысы деп тануулу ат дэст демисел калбарган. Чокта чаа комбинаттың белук ажилчынарынга ындагы атты тывыскал. Оларның аразында комсомолчу Людмила Титова база бар. Комсомолчу ныс Владимир Семьяничин бригадасында

кран машинкинде ажыла-
турар. Ол чүгүл крановщик
эвес, харын база хептеки-да
болуп ажылдап шыдар. О
элчег болгаш ай даалгалары
үргүлч ажыр күөсөлип, сзе
мурнууң социалистиг чары
жында идепкейлиг киржи
турар.

ЧУРУНТА: Л. Титова.
А. ЗАЙЦЕВИЧ фотоу.

ШЫНАРЫ ЭКИ

БАШТАЙҒЫ ХҮННЕРДЕ

БАШТАЙГЫ ХҮННЕРДЕ

КОММУНИС

I. В. И. Ленинни

Марксизм теориясы В. И. Ленинни жогардагы «Экономикалык кризис» аталган сомоладун үшкү сыйдагы аяктайтынган. Делегациясы

Улут-Хем район.
К. КОМБУ.

ТИГ К

Үлгэрлэг корум-чурум дээш

Ничээнгейге алыр

бөлгү үдө суларан. Суурба
бөт-башкырадыгы хөй-нине
органдаладылар өт айтыр-
нын чогуулмасын интиштерде,
эки тура үлүсчү дружинанын,
аш хуу суулауун ажилын чо-
гуу негедде тургузарычы
кичкээйи үлгүлөрүннннннннн
турар. Өөч түнүгүндө соңи-
далистин нини чуртталганын
чоткум хадисин, алакаааааа

Д. ООРЖАН,
Өвүр район.

КОММУНИСТИК КИЖИЗДИЛГЕНИН

Энелиндик
(РКСМ) III съездинде жуз-
гасыз болуу. Пролетариаттын
улут башчычызынын ол
ажалы аныктарнын комму-
нисттик кижиздизилеинин ду-
гайында бистин партиянын
теоретиктер документтин, ком-
сомолчу буту салгалдарын
ажал-чорутулганын дайын-
чы программасы болуп кел-
ген болгаш болуп-дуа турар.

1920 чылдың күзүндө, хамааты дайын чоруп турган черге уеде, В. И. Ленин алдарыг немис революцусунун Цеткин немис укуржуктуг чуталгач тург онго боладыг клеректег: «Ыстын амыктарыштын келир уеини хамаа болуп тург нем. Олар- революцонийг чардымаса келээ... Болуп турарым атыргылар тутайнда кажан-бир чуте-дэа чуталарг кыйке, чуте-дэа бижирим чадап чог. Ону моюн сонгарг уеде кылдыр келээ-дес, В. И. Ленин чуталган. Клара Цеткин немис укуржакынын соинда кал-дэа хонганда ком- дери органнсаз талазы-би болуру-бу чергелештерг, партия-би иделгн сыйг харылзас болурун айттыг, коммунисттерге кизир турарг айтканг, Комсомол немис «коммунистг (Организация уеини) болуксар болз, партиянын уаутургалдыг бижыллар, оон атышкыныг кун кууселер журулг дээн зин В. И. Ленин онзалдп дегээг.

В.ЛКСМ төөгүзүнү ам хажымдыг чыгарг амыктарын революцуг амыктарын тымпыг келгенгиг болг хөгжүдэлзиге В. И. Ленин дини болгп бичилгенг.

«Лекция» комсомолдун III съездинде В. И. Ленинни төбөлүгү чугаанын эскербей эртерин орадажыксаар ийикте, азы ол чугаанын чүжү-дузанын бичеледиктер турарлар. Чикээ, оппортунист Р. Фишер ол чугааны «ваз» кижини кижизидерини билдирер-бладиртпес чуруу» ыш-каш кылдыр көргүзү турар. Ленинчи борединин амгы

Анаа чайгылыш чок харыны
Н. К. Крупская берген.
«Аныяктар» организацияны
ала-чайгаар тыптып келген
бе? Чок болбайн канчаар...
Большевиктер ажылчын масс-
салар ортузунга ууут салдар-
лыг турганиар, ажылчын масс-
саларнын составыга аныяк-
тап база кирип турган. Партия-
жи аныяктын, парти-
яны салдарыга кирген
ажылчылар, эмчектер ортн

жылыктары, организаторларын
анык айтырларын чырамын
тур, пропагандалы болган
агитация калба-бизе чор-
дуп турган—деп, ол бижээн.

II.

В. И. Ленинниц ол чутаа-
мь кол уткалдын тузуп тур-
гудур келер чеге төлөтп
дизе, анык кижэ бүгүдэ
өөрөш жүрүлдү деп болд

[illegible]

Кижі төрөлгөтөнүн хөгжүлдэнин бүгү үе-чадаларында депнялгелгү үзэл-бодалдары, ажыктыг эртем ажыдыныкыныары генналыг кижилер чогаалды тургузган. Ол бүгүнү кичээлгей чокка эрттырбай, «Маркс ажылычын шимчээшкынине хынал, шүгүмчүлөргө көргөн, заартып кылган» деп, Ленин бнжээп.

жүк бодалды Илчич практика-
биле холбап, пролетар культу-
разын тургузарынын айтыны-
ларында хамазарыштыр. Ком-
мунистг партиянын чайгы-
лыш чок шүтүмүн таймалыр-
газы. Пролетаржы культу-
ра бола-ла курут черден ушта
халып келтвр чүүл элес, екижи
төрөлгетенин ажилдап кыл-
ган билгилеринин байлаанын
дүрүм. Этуугар хөгжүлдеди

Комсомол аныяктар орту-
зунга кижизидикчи, органи-
затчы рольду ойнаар органи-
зация болуп тылтын келген.
Ол дээрге болдар болгаш
кыстарың марксистич-ленинчи
төрөлүчү могол төмөк келет.

ИНДИЙ ПАРЛАЛГАНЫН КУРЧ-НИН КИЧЭЭНГЕЙНИН ТӨВҮНДЕ

ШИИТПИРИ

ДЕЛИ. (СЭТА). Индия Республикасынын президенти Нилан Санджай Реддинни Совет Эмелинине найралдык албанын аян-чорукту уюнтурган дел. Табын, найрал болгон кады ажалдажылга дугайында 1971 чылым август 9-та ал салдымган совет-индий керээ ийн чурттарын улустарынын мурунга дегем чаа аргаларын айткан деп, чазакка чоок «Нинди геральд» солу бижээ, СЭКП ТК-нын Чингине секретари, ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун Даргазы Л. И. Брежневтин 1973 чылым ноябрда Индияга тунгулуг аян-чорук кайгамчык чаагай үс-нада болган деп, ол солу онзадап демделгэн, ССРЭ-нин

болгаш Индиянын аразыга 15 чыл хуусаалыг экономиктиг болгаш садыг кады ажалдажылга дугайында дугуржулга ол аян-чорукту уюнтурган дел. Табын, найрал болгон кады ажалдажылга дугайында 1971 чылым август 9-та ал салдымган совет-индий керээ ийн чурттарын улустарынын мурунга дегем чаа аргаларын айткан деп, чазакка чоок «Нинди геральд» солу бижээ, СЭКП ТК-нын Чингине секретари, ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун Даргазы Л. И. Брежневтин 1973 чылым ноябрда Индияга тунгулуг аян-чорук кайгамчык чаагай үс-нада болган деп, ол солу онзадап демделгэн, ССРЭ-нин

Машиналарын болгаш дерг-херекселерин Совет Эмелинине Индиянын салып алганы ол хөгжүдөгө уагу роль дуг болгон солу онзадап демделгэн, Делегейин рынок-гунга машина херекселерин садылаар кылдыр Индиянын сайыраарыга ССРЭ-нин ол садыг политиказы дузалаан. Ийн чурттарын аразында харылаалар кезеде чаагай сеткилдиг болуп келгени Индиянын президентинин ССРЭ-ге аян-чорукту дугайын Индиянын ПТИ деп информация агенттели дынткан шышаан, демделгэн. Табын дээр, боо-чепсекти эндере бүндүрерине уду, империализмге, колониализмге, неоколониализмге база расизмге уду демиселге ССРЭ болгаш Индия чангыс аай азы чоок туруштугу болуп турар.

ПНОМПЕНЬ. (СЭТА). Кампучия Улус Республикасынын эрге-чагырганын дээди күрүнө органдарына согулдарга белекет дугайында шийт-пири Кампучиянын Улусу-революстуг Чоулеуи кулаан алган. Ол согулдарды 1981 чылымн атеинде болур.

Хамаарышпас, тайбын болгаш социализмге бар чорутур Кампучиянын тургузарыга бистин хей националдыг чогу-вустун шийтпиридин бүтү-нүниин согулдарын ба-дыткаар деп, ол документке айткан. Бүгү-нүниин ден, дорт болгаш чажыг бадылаш-кыныга үндөшүлөт, ол согулдарынын чорудар.

Империализмге, акепансони-измге болгаш расеясыг куштерге уду демиселдеп тур-рар хамаарышпас болгаш тай-бынга ынакшылыг күрүнине тургузар бистин чогувустуа политиктиг чангыс аян согулдар бадыткап көргүрер ужуруг деп, ол шийтпирде онзадап демделгэн.

Эрге-чагырганын дээди кү-рүнө органдарына эсудут па-триоттар согулдар ужурут деп, БУРЧ-нин шийтпиринде айткан. Кампучиянын На-ционал камгалаанын чангыс аай фронтуг болгаш бүгү ча-даларын массалыг органдар-кылары төлөттиг кандидат-тары депшидер.

Бүгү-нүни согулдар дугайында хоойлугу ажалдап кылды болгаш согулдарынын белекетер база эрттерер ком-мисияны Кампучиянын Улусу-революстуг Чоулеуи тур-гускан. КННЧФ ТК-нын ча-нында Топ режизия комиссия-зынын даргазы Сай Бу Тхонг ол комиссияны даргалаар.

ЛЮКСЕМБУРГ КОММУНИСТЕРНИН БАЙЫРЛАЛЫ

ЛЮКСЕМБУРГ. (СЭТА). Люксембургтун Коммунист партиясынын «Шайугу» фум-леттебуртер фольклор солу-жун байырламы Мондеркаж коорайга болган. Коммуни-стер депштелгил өскө-лаа ор-ганизацияларын, профвайл-дерини толукчулуктары, ажал-кынылар, ажалтар аяла кырышкан.

Партиянын паралага ор-ганы тардыр талазы-биле кампанияны түндөлдөгө ба-йырлап үзүндө үндүрүп, ы-

өртек-үне улам артат, ажал чоктарын саны ануудеп тур-рар.

Бүгү талазы-биле сайырап-тай, бедик мергежилдиг ажал-кы салгалды белекетер херек-ке буудуруте черлерини, ком-сомода, тырчышыкын болгаш культура албан черлерини профтехөөрөөдиге черлери-биле ажалдажылгаш ам каягыг апарган. Мындыг кады ажал-дажылгаш боттадылар тур-ган, ажалдыг аягынын чаа салгалын белекетерини ышкы-ныгды улуг херекке Тыванын профтехөөрөөдиге ажалдакчы-лары тодагай салышыкын кы-нирер дээринге чыгынгыг турбас.

Ол хун наймысал Гавана-нын кол шөлүгө болгаш оле

кыргн куудучуларга чылган кижилерин көрөт, далай-лаштыр чалгып турганмыз бо-ган. Чурттуг болууну хуура-кенде 5 миллион ажалг кы-нирер каттыштырган эл масса-лай хей-нүктини организаци-зын адалдыг ам демдел-гэн дээр ажал хуурааган болгаш можуну миллион ажалг чуртаткычылар кол шөлгө чылган, Кубанын Ком-

ТАВНА. (СЭТА). Револю-ция камгалаанын комитете-рини үндөшүлөп тургускан хун үндөш болур 20 чыл оюн холабаштыр Революция шөлү-ге болган митинг. Коммуни-ст партиянын херезге, револю-циянын болгаш социализ-мин идеяларыга куба уу-стун шынчыныг бузурелдиг корутуугу болган.

Ол хун наймысал Гавана-нын кол шөлүгө болгаш оле

Кубанын Ком-

Я. САРБАА. Республиканын профтехөөр-диге эргелелин начальни-ги.

ЧУРУКТАРДА. Кызылда № 4 ХПТУ-нуң чазанада ма-стерскаянда; ол-аа училе-ниң нинти ыры болуу.

ЧУРУКТАРДА. Кызылда № 4 ХПТУ-нуң чазанада ма-стерскаянда; ол-аа училе-ниң нинти ыры болуу.

АЖЫЛЧЫ КАДРЛАР БЕЛЕТКЭЭР ШКОЛА

Бистин чуртувуста профес-сионал-техниктиг өөрөдиге системазы тургустунганнан бээр 40 чылым база ажалчын кадрлар белеткеп эгелешкен бээр 60 чыл оюн демделген турар.

Эрткен 40 чылдарын иш-тинде чурттуг профтехөөр-диге системазы Коммунист пар-тиянын, Совет чазактын ала-сигын салышыкын аты-нында улус ажал-агылыга бе-дик мергежилдиг кадрлар бе-леткээр кол школа апарган.

Тоску беш чылда нинти-биле 9 миллион 389 муң ажал-чын кадрларын улус ажал-агылыга белеткэн, а онгу беш чылда 11 миллион ажал-чын ажал-бүрү мергежилдер-ни чедип алган. Чурттуг проф-техөөрөөдиге чектин чыл са-нында оуту сапарлап орап, 1940 чылда шунту 1551 өрө-диге черлери турган болза, 1975 чылдын төнтүзүндө 6090 профтехучилище, оон иштинде 2233 ортумак профтехучили-щелер бар апарган.

Тывага көдээ механизатор-лар белеткээр баштайгы шко-ла 1952 чылда Кызылга край-нын профтехөөрөөдиге эргеле-лине хамаарып турган. 1974 чылдын февралда республи-канын профтехөөрөөдиге эр-гелелин тургускан, амыг ху-нере 4 ортумак, 2 нията хе-рерин профтехучилищелер 18 тускай мергежилдерге ажал-чын кадрларын белеткен ту-рар.

Эрткен 28 чылдарда бистин училешилерин 24 муң ажалг ажалчын кадрларын респу-бликанын улус ажал-агылыга белеткэн. Оон иштинде 175 муң ажалчын кадрлар, 5 муң ажалг көдээ механизаторлар бар.

Ук доозучуларын аразы-нда хей чылдар иштинде ак сеткилдиг ажал-ижи дээр чогуун хуудаткылар чедип ал-ган, шаптал-макталдылар хей. Лейин өрөөнүн үш дакыр эдилекчини, Социалист Күш-ажылдын Маалыры Дойбан Дольяныч Давас, ол — Каа-Хем районун СЭКП-нин XXV съездин аттыг совхозта ме-ханизатор, Каа-Хем районун «Тинелге» совхозтун механизатору, Социалист Күш-ажылдын Маалыры Василий Ононович Якат, № 48 тудут эргелешкен бригадир, ВЛКСМ-нин XVII съездинин делегаты, Күш-ажылдын Кызыл Тук өрөөнүн эдилекчи-нин Нина Бортуг-ооловна Оюн, Күш-ажылдын Кызыл Тук өрөөнүн эдилекчи-нин Кызыл районун «Тинелге» совхозтун механизатору Ху-нере-оол Сайын-Белекович Монгуш, № 48 тудут эргеле-шинде бригадир, Күш-ажылчын

алдар өрөөнүн үшүлү чегези-нин эдилекчи, Кызыл хоорай Советинин депутаты Валенти-на Биче-ооловна Борбак-оол дээр өскө-лаа оларга ха-маарыж.

Бо өөрөдиге чылдын проф-техөөрөөдиге черлеринин ажалдакчылары болгаш сур-гулдар партиянын ам болур XXVI съездинин төлөттиг ут-куур база профтехөөрөөдиге системазын 40 чыл оюн ча-чаа чедипкинериг демдел-гэн дээр көдүрүшкүн-биле эгелеш.

Республиканын профтехучи-лищелеринин материал-техник-тиг базазы чыл санында бы-жыгып орап, Кызыл хоорай-нын № 4, Ак-Довурактын № 3 база Кызылда № 1 ортумак профтехучилищелеринин ма-териал-техниктиг базазы амыг үеини негелештиге дү-жүп турар.

Чаадаа хоорайда чангыс аай төлөвилеп «Эуугар проф-техучилищенин бугун колле-канын тудуп эгелеш. Кызыл-дын № 1 көдээ ортумак профтехучилищенин 600 ортумак нияти чуртталга ба-жыкын тудуу доостур. Кел-ип ол бирги беш чылда Чаа Шагаан-Бир болгаш Ак-До-вурак хоорайларга чаа училе-шилеринин комплекстерин туд-дары планда көрдүнгөн. Бал-газынын көдээ ортумак профтехучилищенин чаа төлө-вилеп «Эуугар чаарты тудар. 1979—1980 өөрөдиге чыл-дында ПТУ-лар аразында со-циализмг чарышка бирги чер-ин алган Ак-Довурак хоорай-нын № 3 профтехучилищенин болж сургулдарын Полы-ша Улус Республикага, йагыг черин алган Кызыл хоорайнын № 4 профтехучилищенин сургулдарын Кара далай эрөөнүн барып дыштанган келгениер.

Училешилер анык ажал-чынар белектери түгө ка-дыг бир мергежиле оларын өөрөдиге каары-биле кызыла-латтымас. Өөрөдиге турар-нын үзүндө сургулдарын кел-дир үеини бүгү тала-биле сай-ыраптай, культурут ажал-чы-нынары кылдыр белеткээр. Оларын сагыш-сеткил талазы-биле байлап, ажалда бедик мергежилдиг кылдыр кижизи-лип турар мындыг башкылар, мастерлер, кижиздикчилер бистин училешилеринде хей. Чижээ: мастерлер Кара-оол Күжүгетович Шангыс-оол (№ 3 ХПТУ), Галина Алек-

сандрова Соловьева (№ 3 ХПТУ), Евгений Сергеевич Вьюшков (№ 4 ХПТУ), Зоя Каадыр-ооловна Монгуш (№ 6 ХПТУ), Давас Шарлаевич Монгуш (№ 2 КПТУ), Селин Тулушович Бегзи (№ 1 КПТУ) дээр өскө-лаа бугуруте өөрө-дигенин мастерлер сур-гулдарын теоретиктиг бир-лини бугуруте-биле ханы холбап турарлар.

Мергежил талазы-биле тус-кай өртемчере ханы болгаш быжыг билигин профтехөөр-дигенин чогуун башкылар Иван Карпович Заграпчын (№ 2 КПТУ), Галина Петро-ва Исахова (№ 3 ХПТУ), Валентина Каменина (№ 3 ХПТУ), Надежда Николаевна Глотова (№ 4 ХПТУ) олар-чылдан чылде чедип ап турар-лар.

Ортумак профтехучилище-дерде сургулдар шийл алгаш ажалчын мергежилдеринге аналда, нияти ортумак били-ни база чедип ап турарлар. Сургулдарын программа ма-териалын доозуу-биле шийгэр-диг алырын чедип ап турар башкылар бисте база хей, Чи-жээ: Валентина Леонидовна Крышина, Галина Ивановна Вострикова, Мария Ивановна Зубова, Анатолий Михайлович Земляков, Людмила Алек-сандровна Шуберт, Павел Митрофанович Муренков дээр өскө-лаа адал болур.

Бедик мергежилдиг ажал-чын кадрларын белеткери-не тудут, үстүрү черлерин болгаш совхозтарынн бугу-те дегимеши чутула ужуру-дажылгаш ажал-агылыг профтехучи-лищелер-биле ханы, сыйыг ха-рылаалыг болур ужурут. Бо талазы-биле «Тыва дэг-дүгү» комбинат-биле Ак-Довурак-тын № 3 профтехучилищенин дүржүлгаш солу. Ком-бинат-биле училеши материал-техниктиг базазын быжыг-лаарынын, калдыг мергежиле кадрлар белеткери-нин планын кады тургузуп, өөрөдиге-ки-жизилде ажалдакчылар че-дер, чептестерин деге сайга-рып, оларын алып турарлар. Оон ажалында Ак-Довурак хоорайнын № 3 профтехучи-щени (директору И. К. Ку-стов) училешилер аразында ча-

Училешилер анык ажал-чынар белектери түгө ка-дыг бир мергежиле оларын өөрөдиге каары-биле кызыла-латтымас. Өөрөдиге турар-нын үзүндө сургулдарын кел-дир үеини бүгү тала-биле сай-ыраптай, культурут ажал-чы-нынары кылдыр белеткээр. Оларын сагыш-сеткил талазы-биле байлап, ажалда бедик мергежилдиг кылдыр кижизи-лип турар мындыг башкылар, мастерлер, кижиздикчилер бистин училешилеринде хей. Чижээ: мастерлер Кара-оол Күжүгетович Шангыс-оол (№ 3 ХПТУ), Галина Алек-

сандрова Соловьева (№ 3 ХПТУ), Евгений Сергеевич Вьюшков (№ 4 ХПТУ), Зоя Каадыр-ооловна Монгуш (№ 6 ХПТУ), Давас Шарлаевич Монгуш (№ 2 КПТУ), Селин Тулушович Бегзи (№ 1 КПТУ) дээр өскө-лаа бугуруте өөрө-дигенин мастерлер сур-гулдарын теоретиктиг бир-лини бугуруте-биле ханы холбап турарлар.

Мергежил талазы-биле тус-кай өртемчере ханы болгаш быжыг билигин профтехөөр-дигенин чогуун башкылар Иван Карпович Заграпчын (№ 2 КПТУ), Галина Петро-ва Исахова (№ 3 ХПТУ), Валентина Каменина (№ 3 ХПТУ), Надежда Николаевна Глотова (№ 4 ХПТУ) олар-чылдан чылде чедип ап турар-лар.

Ортумак профтехучилище-дерде сургулдар шийл алгаш ажалчын мергежилдеринге аналда, нияти ортумак били-ни база чедип ап турарлар. Сургулдарын программа ма-териалын доозуу-биле шийгэр-диг алырын чедип ап турар башкылар бисте база хей, Чи-жээ: Валентина Леонидовна Крышина, Галина Ивановна Вострикова, Мария Ивановна Зубова, Анатолий Михайлович Земляков, Людмила Алек-сандровна Шуберт, Павел Митрофанович Муренков дээр өскө-лаа адал болур.

Бедик мергежилдиг ажал-чын кадрларын белеткери-не тудут, үстүрү черлерин болгаш совхозтарынн бугу-те дегимеши чутула ужуру-дажылгаш ажал-агылыг профтехучи-лищелер-биле ханы, сыйыг ха-рылаалыг болур ужурут. Бо талазы-биле «Тыва дэг-дүгү» комбинат-биле Ак-Довурак-тын № 3 профтехучилищенин дүржүлгаш солу. Ком-бинат-биле училеши материал-техниктиг базазын быжыг-лаарынын, калдыг мергежиле кадрлар белеткери-нин планын кады тургузуп, өөрөдиге-ки-жизилде ажалдакчылар че-дер, чептестерин деге сайга-рып, оларын алып турарлар. Оон ажалында Ак-Довурак хоорайнын № 3 профтехучи-щени (директору И. К. Ку-стов) училешилер аразында ча-

Училешилер анык ажал-чынар белектери түгө ка-дыг бир мергежиле оларын өөрөдиге каары-биле кызыла-латтымас. Өөрөдиге турар-нын үзүндө сургулдарын кел-дир үеини бүгү тала-биле сай-ыраптай, культурут ажал-чы-нынары кылдыр белеткээр. Оларын сагыш-сеткил талазы-биле байлап, ажалда бедик мергежилдиг кылдыр кижизи-лип турар мындыг башкылар, мастерлер, кижиздикчилер бистин училешилеринде хей. Чижээ: мастерлер Кара-оол Күжүгетович Шангыс-оол (№ 3 ХПТУ), Галина Алек-

сандрова Соловьева (№ 3 ХПТУ), Евгений Сергеевич Вьюшков (№ 4 ХПТУ), Зоя Каадыр-ооловна Монгуш (№ 6 ХПТУ), Давас Шарлаевич Монгуш (№ 2 КПТУ), Селин Тулушович Бегзи (№ 1 КПТУ) дээр өскө-лаа бугуруте өөрө-дигенин мастерлер сур-гулдарын теоретиктиг бир-лини бугуруте-биле ханы холбап турарлар.

Мергежил талазы-биле тус-кай өртемчере ханы болгаш быжыг билигин профтехөөр-дигенин чогуун башкылар Иван Карпович Заграпчын (№ 2 КПТУ), Галина Петро-ва Исахова (№ 3 ХПТУ), Валентина Каменина (№ 3 ХПТУ), Надежда Николаевна Глотова (№ 4 ХПТУ) олар-чылдан чылде чедип ап турар-лар.

Училешилер анык ажал-чынар белектери түгө ка-дыг бир мергежиле оларын өөрөдиге каары-биле кызыла-латтымас. Өөрөдиге турар-нын үзүндө сургулдарын кел-дир үеини бүгү тала-биле сай-ыраптай, культурут ажал-чы-нынары кылдыр белеткээр. Оларын сагыш-сеткил талазы-биле байлап, ажалда бедик мергежилдиг кылдыр кижизи-лип турар мындыг башкылар, мастерлер, кижиздикчилер бистин училешилеринде хей. Чижээ: мастерлер Кара-оол Күжүгетович Шангыс-оол (№ 3 ХПТУ), Галина Алек-

сандрова Соловьева (№ 3 ХПТУ), Евгений Сергеевич Вьюшков (№ 4 ХПТУ), Зоя Каадыр-ооловна Монгуш (№ 6 ХПТУ), Давас Шарлаевич Монгуш (№ 2 КПТУ), Селин Тулушович Бегзи (№ 1 КПТУ) дээр өскө-лаа бугуруте өөрө-дигенин мастерлер сур-гулдарын теоретиктиг бир-лини бугуруте-биле ханы холбап турарлар.

Мергежил талазы-биле тус-кай өртемчере ханы болгаш быжыг билигин профтехөөр-дигенин чогуун башкылар Иван Карпович Заграпчын (№ 2 КПТУ), Галина Петро-ва Исахова (№ 3 ХПТУ), Валентина Каменина (№ 3 ХПТУ), Надежда Николаевна Глотова (№ 4 ХПТУ) олар-чылдан чылде чедип ап турар-лар.

Ортумак профтехучилище-дерде сургулдар шийл алгаш ажалчын мергежилдеринге аналда, нияти ортумак били-ни база чедип ап турарлар. Сургулдарын программа ма-териалын доозуу-биле шийгэр-диг алырын чедип ап турар башкылар бисте база хей, Чи-жээ: Валентина Леонидовна Крышина, Галина Ивановна Вострикова, Мария Ивановна Зубова, Анатолий Михайлович Земляков, Людмила Алек-сандровна Шуберт, Павел Митрофанович Муренков дээр өскө-лаа адал болур.

Бедик мергежилдиг ажал-чын кадрларын белеткери-не тудут, үстүрү черлерин болгаш совхозтарынн бугу-те дегимеши чутула ужуру-дажылгаш ажал-агылыг профтехучи-лищелер-биле ханы, сыйыг ха-рылаалыг болур ужурут. Бо талазы-биле «Тыва дэг-дүгү» комбинат-биле Ак-Довурак-тын № 3 профтехучилищенин дүржүлгаш солу. Ком-бинат-биле училеши материал-техниктиг базазын быжыг-лаарынын, калдыг мергежиле кадрлар белеткери-нин планын кады тургузуп, өөрөдиге-ки-жизилде ажалдакчылар че-дер, чептестерин деге сайга-рып, оларын алып турарлар. Оон ажалында Ак-Довурак хоорайнын № 3 профтехучи-щени (директору И. К. Ку-стов) училешилер аразында ча-

Училешилер анык ажал-чынар белектери түгө ка-дыг бир мергежиле оларын өөрөдиге каары-биле кызыла-латтымас. Өөрөдиге турар-нын үзүндө сургулдарын кел-дир үеини бүгү тала-биле сай-ыраптай, культурут ажал-чы-нынары кылдыр белеткээр. Оларын сагыш-сеткил талазы-биле байлап, ажалда бедик мергежилдиг кылдыр кижизи-лип турар мындыг башкылар, мастерлер, кижиздикчилер бистин училешилеринде хей. Чижээ: мастерлер Кара-оол Күжүгетович Шангыс-оол (№ 3 ХПТУ), Галина Алек-

сандрова Соловьева (№ 3 ХПТУ), Евгений Сергеевич Вьюшков (№ 4 ХПТУ), Зоя Каадыр-ооловна Монгуш (№ 6 ХПТУ), Давас Шарлаевич Монгуш (№ 2 КПТУ), Селин Тулушович Бегзи (№ 1 КПТУ) дээр өскө-лаа бугуруте өөрө-дигенин мастерлер сур-гулдарын теоретиктиг бир-лини бугуруте-биле ханы холбап турарлар.

Мергежил талазы-биле тус-кай өртемчере ханы болгаш быжыг билигин профтехөөр-дигенин чогуун башкылар Иван Карпович Заграпчын (№ 2 КПТУ), Галина Петро-ва Исахова (№ 3 ХПТУ), Валентина Каменина (№ 3 ХПТУ), Надежда Николаевна Глотова (№ 4 ХПТУ) олар-чылдан чылде чедип ап турар-лар.

Училешилер анык ажал-чынар белектери түгө ка-дыг бир мергежиле оларын өөрөдиге каары-биле кызыла-латтымас. Өөрөдиге турар-нын үзүндө сургулдарын кел-дир үеини бүгү тала-биле сай-ыраптай, культурут ажал-чы-нынары кылдыр белеткээр. Оларын сагыш-сеткил талазы-биле байлап, ажалда бедик мергежилдиг кылдыр кижизи-лип турар мындыг башкылар, мастерлер, кижиздикчилер бистин училешилеринде хей. Чижээ: мастерлер Кара-оол Күжүгетович Шангыс-оол (№ 3 ХПТУ), Галина Алек-

сандрова Соловьева (№ 3 ХПТУ), Евгений Сергеевич Вьюшков (№ 4 ХПТУ), Зоя Каадыр-ооловна Монгуш (№ 6 ХПТУ), Давас Шарлаевич Монгуш (№ 2 КПТУ), Селин Тулушович Бегзи (№ 1 КПТУ) дээр өскө-лаа бугуруте өөрө-дигенин мастерлер сур-гулдарын теоретиктиг бир-лини бугуруте-биле ханы холбап турарлар.

Мергежил талазы-биле тус-кай өртемчере ханы болгаш быжыг билигин профтехөөр-дигенин чогуун башкылар Иван Карпович Заграпчын (№ 2 КПТУ), Галина Петро-ва Исахова (№ 3 ХПТУ), Валентина Каменина (№ 3 ХПТУ), Надежда Николаевна Глотова (№ 4 ХПТУ) олар-чылдан чылде чедип ап турар-лар.

Ортумак профтехучилище-дерде сургулдар шийл алгаш ажалчын мергежилдеринге аналда, нияти ортумак били-ни база чедип ап турарлар. Сургулдарын программа ма-териалын доозуу-биле шийгэр-диг алырын чедип ап турар башкылар бисте база хей, Чи-жээ: Валентина Леонидовна Крышина, Галина Ивановна Вострикова, Мария Ивановна Зубова, Анатолий Михайлович Земляков, Людмила Алек-сандровна Шуберт, Павел Митрофанович Муренков дээр өскө-лаа адал болур.

Бедик мергежилдиг ажал-чын кадрларын белеткери-не тудут, үстүрү черлерин болгаш совхозтарынн бугу-те дегимеши чутула ужуру-дажылгаш ажал-агылыг профтехучи-лищелер-биле ханы, сыйыг ха-рылаалыг болур ужурут. Бо талазы-биле «Тыва дэг-дүгү» комбинат-биле Ак-Довурак-тын № 3 профтехучилищенин дүржүлгаш солу. Ком-бинат-биле училеши материал-техниктиг базазын быжыг-лаарынын, калдыг мергежиле кадрлар белеткери-нин планын кады тургузуп, өөрөдиге-ки-жизилде ажалдакчылар че-дер, чептестерин деге сайга-рып, оларын алып турарлар. Оон ажалында Ак-Довурак хоорайнын № 3 профтехучи-щени (директору И. К. Ку-стов) училешилер аразында ча-

Училешилер анык ажал-чынар белектери түгө ка-дыг бир мергежиле оларын өөрөдиге каары-биле кызыла-латтымас. Өөрөдиге турар-нын үзүндө сургулдарын кел-дир үеини бүгү тала-биле сай-ыраптай, культурут ажал-чы-нынары кылдыр белеткээр. Оларын сагыш-сеткил талазы-биле байлап, ажалда бедик мергежилдиг кылдыр кижизи-лип турар мындыг башкылар, мастерлер, кижиздикчилер бистин училешилеринде хей. Чижээ: мастерлер Кара-оол Күжүгетович Шангыс-оол (№ 3 ХПТУ), Галина Алек-

сандрова Соловьева (№ 3 ХПТУ), Евгений Сергеевич Вьюшков (№ 4 ХПТУ), Зоя Каадыр-ооловна Монгуш (№ 6 ХПТУ), Давас Шарлаевич Монгуш (№ 2 КПТУ), Селин Тулушович Бегзи (№ 1 КПТУ) дээр өскө-лаа бугуруте өөрө-дигенин мастерлер сур-гулдарын теоретиктиг бир-лини бугуруте-биле ханы холбап турарлар.

Мергежил талазы-биле тус-кай өртемчере ханы болгаш быжыг билигин профтехөөр-дигенин чогуун башкылар Иван Карпович Заграпчын (№ 2 КПТУ), Галина Петро-ва Исахова (№ 3 ХПТУ), Валентина Каменина (№ 3 ХПТУ), Надежда Николаевна Глотова (№ 4 ХПТУ) олар-чылдан чылде чедип ап турар-лар.

Училешилер анык ажал-чынар белектери түгө ка-дыг бир мергежиле оларын өөрөдиге каары-биле кызыла-латтымас. Өөрөдиге турар-нын үзүндө сургулдарын кел-дир үеини бүгү тала-биле сай-ыраптай, культурут ажал-чы-нынары кылдыр белеткээр. Оларын сагыш-сеткил талазы-биле байлап, ажалда бедик мергежилдиг кылдыр кижизи-лип турар мындыг башкылар, мастерлер, кижиздикчилер бистин училешилеринде хей. Чижээ: мастерлер Кара-оол Күжүгетович Шангыс-оол (№ 3 ХПТУ), Галина Алек-

сандрова Соловьева (№ 3 ХПТУ), Евгений Сергеевич Вьюшков (№ 4 ХПТУ), Зоя Каадыр-ооловна Монгуш (№ 6 ХПТУ), Давас Шарлаевич Монгуш (№ 2 КПТУ), Селин Тулушович Бегзи (№ 1 КПТУ) дээр өскө-лаа бугуруте өөрө-дигенин мастерлер сур-гулдарын теоретиктиг бир-лини бугуруте-биле ханы холбап турарлар.

Мергежил талазы-биле тус-кай өртемчере ханы болгаш быжыг билигин профтехөөр-дигенин чогуун башкылар Иван Карпович Заграпчын (№ 2 КПТУ), Галина Петро-ва Исахова (№ 3 ХПТУ), Валентина Каменина (№ 3 ХПТУ), Надежда Николаевна Глотова (№ 4 ХПТУ

АЖААЛГА КАССАЛАРЫ СИЛЕРГЕ АЧЫ-ДУЗАЗЫН ЧЕДИРИП ТУР

АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫН ЭРГЕ-АЖЫНГА

Бистин республиканын ажаалга кассалары амгы үедө боттарынын ажилын идепкейжиткен. Ажаалга кассаларынын ачмы-дуза чедирери дыма калбарган. Ол бүгүнүн түң-нелинде ажаалга кассаларынын ажилынын темчээли уга-ткан болган чонну хандылары экижидер.

Чикээ, республиканын ажаалга кассалары 1979 чылда 1 млн. 731 яны-бүрү ажилдарын кылган бола, 1980 чыл-дын түңгө 6 айларында — 922 операцияны кылган.

Эрткен 1979 чылда чондан аны-бүрү 6 млн. 378 мун рубль түнүг төлөвирлерин хүлээп алган бола, 1980 чыл-дын 6 айларында чондан 3 млн. 415 мун рубльдин төлөвир-лерин хүлээп алган.

Оңу беш чылдын дөрт чартык чылынын дургузунда рес-публиканын чонунун акша салымшыкыны 15 млн. рубльге неменшек болган акша салымшыкынын саны 84 муң чет-кен. Ол бола, Тынынын үшкү-ле чурттакчыны ажаалга де-терлиг бооп турары ол-дур.

Республикада амгы үедө 13 төп ажаалга кассасы бар. Оларда бирги черегини 11, ийгини черегини 20 ажаалга ка-ссалары болган 74 агентстволор каттыжып турар.

Ажаалга кассаларынын коллективтеринде социалисттик ча-рышты организааан, республиканын ажаалга кассалары-нын бүгү коллективтери күш-ажылды коммунисттик өзү-бизде көөрү дөст лимчешкинде киржип турар. Ажаалга кассалары-нын 59 ажаалдакчыларына коммунисттик күш-ажылдын шалымчызы деп атты, 13 кижиге — «Чарыш тилекчизи» атты тывыскалаан. Республиканын ажаалга кассаларынын мурунда чонну хандырып, ачы-дуза чедирерин улам экижидер, оларнын хандырып калбартып талазы-биле улуз со-рулалар түрүп турар.

Оларнын бирээли — ажаалга кассаларында чонуну кол-дуунда-ла бүгү төлөвирлерин мөөнөзери бооп турар. Чонуну акша түңгөли болган акша орулгаларын оларнын чагыын өзү-бизде киржип, чонуну аны-бүрү төлөвирлеринде ажаалга кассаларын дамчыштыр санажыры улам калбарар.

Будурулге черлеринин, организааиларынын, совхозтар-нын ажил төлөвирин боорин ажаалга кассаларын дамчыштыр кылдырып, садгыны болган амдырал хандырылганын будурулгелеринден акша шилчидилтерин хүлээп алырын калбартырын көрүп турар.

Бо бүгүнүн түңгөлинде ажаалга кассаларында кээр кижидерин саны көвүдөри чугаа чок. Мычанган ажаалга касса-ларыннын четкинин калбартыры, ажаалга кассаларында ажаалдарынын таарымчалыг байдалдарын экижидер чугу-ла бооп турар.

Оңу беш чылдын дургузунда Кызыл, Туран хоорайларда, Тоора-Хем суурда ажаалга кассаларынын чаа бажынынын тууду тургускан. Кызыл-Мажаалык суурда болган Чаа Ша-гаан-Арыгда ажаалга кассаларынын бажынынын тууду өгө-зөдөн.

Чонну хандырып экижидери-биле 1980 чылдын сентя-брь 1-ден октябрь 31-ге чедир республикада ажаалга касса-ларыннын ажилынын хой-ниити көрүлдөп эрттип турар.

Тыва АССР-нин күрүчүнүн күш-ажылчы ажаалга касса-ларын эргелели бистин ажилынысты моон сонгар улам эки-жидер талазы-биле боттарыларын санал-оңалчыларын бол-ган сүмөлөрүнүн кинирин дилеп турар.

Ажаалга кассаларынын ажилдакчылары силернин кандыг-даа айтырымдарга харыялар болган ажаалга херөөнүн тал-азы-биле сүмөлөрүн кылдып боор.

Ажаалга кассаларында кээрлерин чаладыныс.

ТУДА ТӨЛӨВЕС САНАЖЫЛАЛАР

Ажаалга кассаларын дамчыштыр төлөвирлерин амгы үедө чурттакчы чон колдуунда акша түнү-биле дөрт төлөп турар. Төлөвирлерин кылырынын оон эптиг аргазы база бар. Ажаалга кассалары акша салымшыкына туду төлөвес са-нажылганын аргазын берип турар. Оон угазы мындыг.

Ажаалга кассалары акша салымшыкынын даасканын өзү-бизде оон салымдын салымшыкынын айткан түнүн ушта бижээп, оон акша төлөвир организааиларынын даасканын шилчидилтер.

Туду төлөвес санажылгаларын дузазы-биле салымчылар квартира хөдөлгөни, электроэнергия, телефон дөст, буду-рулгелерин, организааиларын көрүскөн ачы-дузазы дөст база өске-даа төлөвирлерин санажып боор.

Салымчыларын даасканы-биле туду төлөвес санажылга-ларын ажаалга кассалары чактыс катан-даа, азы үр хуу-саанын дургузунда: кварталда, чылда, харын мырынай даас-канын сокоткыже чедир-даа чорудуп боор.

Туду төлөвес санажылгалын даалганын салымчы кайы-даа ажаалга кассаларында бар тускай шалкыларга боор.

Туду төлөвес санажылгаларга ажаалга кассаларында амгы сан айткан херөө чок: туду төлөвес санажылга дугайында даалганы ажаалга кассаларында ойнаашкынын азы херөгө-лөнгө чедир салымшыкынын дөстөрлөг салымчы бүрүзү бе-рип боор. Ажаалга кассалары салымшыкынын даасканын өзү-бизде оон дөстөринден айткан түнүн ушта биживышап, тө-лөвирин кылды.

Редакцияның адреси:

**РЕСПУБЛИКАДА АЖААЛГА КАССАЛАРЫНЫН АЖЫЛЫН ХӨЙ-НИИТИ
КӨРҮЛДЕЗИ ЧОРУП ТУР**

Хөй-ниити көрүлдөзүнүн сорулгазы болза ажаалга кассаларынын кылып турар ажилдары-биле чонну тавыштылары, оларнын ажилын экижидери, чонну хандыларынын шынарын бедидери болур.

АЖААЛГА КАССАЛАРЫ ЭЛЭЭН КАШ ХЕВИРЛИГ САЛЫШКЫННАРНЫ ХҮЛЭЭП АП ТУРАП

Херөгөлөргө чедир салымшыкынын доктааттыган хуусаалыг кылтыр хү-лээп алыр болган акшаны кайы-даа үедө кезек-кезектеп азы долгуз-биле-даа салым болган ап болур.

Хуусаалыг салымшыкынын алды айдан өзөшү өзөс хуусаага хүлээп алыр. Са-лымшыкынын хевир дөст улгатырган хөңү—тылда 3 хууру төлээр.

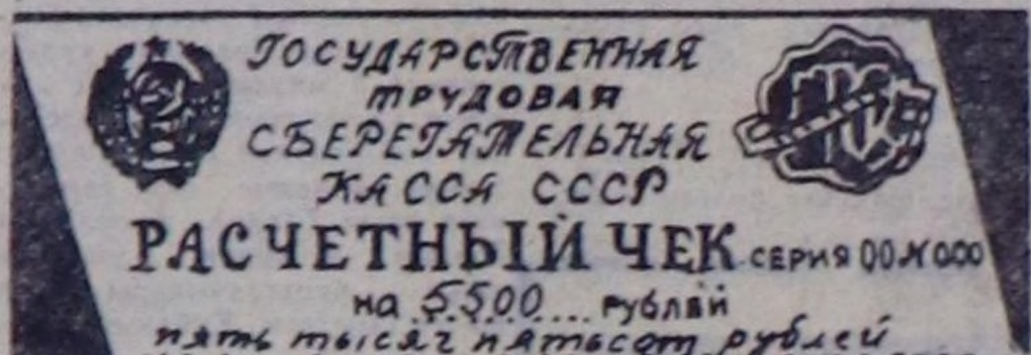
Дугуржулгалыг салымшыкынын. Илдег салымшыкынын кылдыра тодаргай дугур-жулганы кылдыр: чикээ, акшаны өөрелдег черин доосканынын соонда, салымчы на-зы чөдө бергенде дөст оон-даа өске.

Ойнаашкынын салымшыкынын. Илдег салымшыкынын-биле ойнап алымшкын хе-вирлиг орулганы төлээр. Тиражарын чылда ийи улаа—апрель болган октябрь ай-ларда чорудар. 1000 сен санын-ла 25 ойнап алымшкынар болур.

Алар санга салымшыкынын. Акша салымчызы мындг салымшыкында ажаалга кассалары барбайн-даа акшаны ап болур: кымчык-на адинга чек бижиттинген бол-дур, аяла акшаны үндүрүп бээр.

Ажаалга кассалары салымшыкынар дөст акша салымчыларына хуу азы ойна-ашкын хевирлиг орулга төлээр.

Оңу беш чылдын дөрт чартык чылынын дургузунда республиканын ажаалга кассаларына немелде өздө 15 миллион амжг рубль болган.

Магистеринден садып алыр үлөтүр бараанынын өрт-төн төлөвирде СССР-ин күш-ажылчы ажаалга кассалары-нын санажылга чектерин ажилдары эптиг.

Ындыг чектерин дузазы-биле 200 рубль болган оон оңу өртөктөг кандыг-даа барааны төлөп каап болур.

Улуз өртөктөг бараанын садып алырда санажылга чек-тин ээни хөй түнүг акша-нын карманнап чорбас.

Санажылга чек алган ки-жигини адинга берген акша-нын документин болур.

Ажаалга кассалары санажылга чектин 200-тен 10000 рубль түңгө чедир оон алыр кижигини шыгжаткан акша-херөгө-линен ушта бижип азы шуут экижип акша түнүн барым-даалып бээр.

Санажылга чектин бараан-нарын өрттөн төлөвир-биле кайымын бергенден хамаан чокка чурттуң кайда-даа хоорайында азы районунда ма-гистерин хүлээп болур. Оңу ажилдарынын хуусаазы ийи ай.

Кандыг-бир чылдаган-биле доктааткан хуусаазында чек ажилдакчынын барган бола-за, кайы хоорайдан азы ра-йондан алдынган болдур, оон топ ажаалга кассаларында жаа-ры-биле чедир. Ындыг таарылгаларда чекте айткан түнүн оон ээнини күзөп-биле шыгжамыр акша-херөгө-лине киржип бижир азы акша түнүн бодун эгидер.

Чекти чидиритер болза, мында айткан түнүн чидирге-ни ол өзөс.

Тыва АССР-нин ажаалга кассалары оңу беш чылдын 4 чыл 6 айларынын дургузун-да чурттакчы чонга санажылга чектерин 27 миллион рубльге берген.

Бистин республикада 118 ажаалга кассалары бар.

Ажаалга кассаларында 84 мун хамаатылар бот-тарынын күш-ажылчы шыгжамырларын кадага-лаан.

АЖААЛГА КАССАЛАРЫ ХӨЙ ЯНЗЫ ОПЕРАЦИЯЛАРНЫ КҮҮСЕДИП ТУРАП:

салымшыкынын хүлээп алыр болган салымчыларын бирги өртөдөзүн өзү-бизде оларны эгидип турар:

салымчыларын даалганы өзү-бизде салымшыкынын бир ажаалга кассаларында өскөзүн шилчидер;

аксидиттерин бээр болган дөстөр төлээр;

Күрүчүн 3 хуулу иштин ойнаашкынын 1966 чыл-дын чөдөзүнүн облигацияларын садып турар болган дөстөр хүлээп алыр;

Күрүчө чөдөзүнүн облигацияларын болган лоте-рея билеттерин ойнаашкынын төлөп бээр;

садып ап турар чикэ автомобильдерин, мотоциклдерин болган үр хуусаалыг ажилдакчы өске-даа бараанынын тө-лөвирине санажылга чектерин бижип бээр;

ажаалга кассаларында, агентстволарында алызынын, чурттакчы чондан квартира, коммунал хандырылга, үндүрү, камгаладыга болган өске-даа төлөвирлерин хүлээп алыр.

Акша-бараан лотереянын ээни каш ойнаашкынын чыл санында эрттирип турар. 1980 чылдын артык үзүн-де: сөккү үндүрүлгө-биле тиражы октябрь 17—18-те Вла-дзюст хоорайга, току үндүрүлгө-биле Пермь хоорайга бо-лган чаа чыл үндүрүлгө-биле декабрь 29—30-те Владимир хоорайга тиражарын ойнадыр.

Лотереяларга акша түңгөли болган бараанынын ойна-дыр. Бараан ойнаашкынын чурттакчы чонуну чугу-ла херөгөлөр улуз негелдеп чүдөдөр, чикээлээр, ав-томашиналарын, мотоциклдерин, ланноларын, соодучу-ларын, хеп чупу машиналарын, телевизорларын, радиопрем-иктерин ойнадыр.

Акша түңгөли ойнаашкынын 1 рубльден 500 рубль түңгө чедир доктааткан.

Акша ойнаашкынын ажаалга кассалары төлөп бээр, а бараан ойнаашкынын садыг организааилары ойнап алган билеттерин ээлеринге бээр азы пошта дамчыштыр чорудуп бээр. Бараан ойнаашкынын орунуга оон өрттөн акша түңгө-биле база ап болур.

Бистин республиканын хөй-хөй чурттакчылары акша-бараан лотереянын аас-кежигит билеттерин ээтери бол-ганын. Улуз-Хем районун Кызыл-Дар суурун чурттакчы Д. К. Кудер-оол болган Талы районун Кочетово суурун чурттакчы Г. Д. Шойлак 1979 чылдын чаа чыл лотерея-нын тиражына соодучуларын, Кызыл хоорайнын чур-такчыларын А. В. Абрамова—телевизорун, М. Г. Евсеева—радиопремикти 1980 чылдын байырла лотереянын би-леттерин ойнадып алганын.

1980 чылдын 6 айларында республиканын чурттакчыла-рына 80 мун рубль түңгө ойнаашкынын төлөп берген.

Лотерея билеттерин ажаалга кассаларында, кинотеатр-ларда, магазиндерде, харылаа албан черлеринде, хөй-ни-тич таралдыкчылар содуи классында садып турар.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТТЕРИН САДЫП АЛЫНАР!

ЭРГІМ НОМЧУЧУЛАР

Ажаалга кассаларынын ажилынын дугайында санал-оңал-дарынын болган күзөшкынынын, оларнын кылып чо-рудуп турар ажилдарынын дугайында оон ыдай чүгү билги алысап турарынын ажаалга кассаларынын көрүлдөзүнүн республика, район, Кызыл хоорай комиссияларына азы төп ажаалга кассаларында болган Тыва АССР-ин күш-ажылчы ажаалга кассаларынын республика эргелелине чорудары.

В БУХГАЛТЕРИЮ *Завода*
ОГ *г. Тетров* *И.И. Тетров*

ЗАЯВЛЕНИЕ

ПРОШУ ЕЖЕМЕСЯЧНО ПЕРЕЧИСЛЯТЬ ИЗ ПРИЧИТАЮЩЕЙСЯ МНЕ ЗАРАБОТНОЙ ПЛАТЫ **20** РУБЛЕЙ С *декабря* 1980 ГОДА В СБЕРЕГАТЕЛЬНУЮ КАССУ *№ 21* ДЛЯ ЗАЧИСЛЕНИЯ НА ЛИЦЕВОЙ СЧЕТ *№ 28* *25 октября 1980 г.*

ШАЛЫЦНЫ АЖААЛГА КАССАЛАРЫ ДАМЧЫШТЫР ТӨЛӨӨРГӨ ҮЕ КАМНАТТЫНАР

Ажылчыларга болган албан-хаакчыларга ажил төлөвирин ажаалга кассаларын дамчыштыр төлөвир бистин респу-бликада улам калбарып турар.

Санажылганын чаа хевирини эки талалары чүдөп:

Амгы үедө ажил төлөвирин чектерге, участотка болган бригадаларга аларын үлөп бээрини чуртум чамдык таа-рымча чок четпестеринг. Будурүлгелер болган организааилар ажил төлөвирин колдуунда ажил шалыннын үзүндө үлөп берип турарында чидирлиг бооп турары билдингир.

Улуз будурүлгелер штат өзү-бизде кассалардын алдыда шал-ын үзүндө будурүлгө ажилдакчыларын иштинден хөй санын хөй-ниитин кассаларын хаара тудуп, ажил шалы-нын чидиринден алдыда оларга немелде төлөвирге артык чарыгаларын үндүрүп турар. Оон амгы-даа четпестер бар.

Ажил төлөвирин ажаалга кассаларын дамчыштыр төлөвир оон ажыктык, ээтин бистин республикага база көрүскөн.

Ажылчыларга болган албан-хаакчыларга ажил төлөвирин 19 ажаалга кассалары төлөп турар. Олар 2600 кижиге шалы-нын берип турар.

1979 чылда ажаалга кассаларын дамчыштыр 3 миллион рубль ийи түңгө шалымын үзүн, а бо чылдын 6 айларында — 1 млн. 549 мун рубль түңгө үзүн.

Будурүлгелерин, организааиларын болган совхозтарын ажилдакчыларын, албан-хаакчыларын шалынны ажаалга кассаларын дамчыштыр төлөвир, бүгү таламг ажыктыг.

Будурүлгелерге ажил шалыннын чидирин ээзэжээр болган шалын үлөп хөндө кыш-ажылда сагыла-чуртум үрээр кызырлар. Ажыл-ишчилер боттарына үшлөп хууда үзүн камнап ап, күзүн үзүндө шалымын ап алыр.

Ажил төлөвирин ажаалга кассаларын дамчыштыр төлөвир будурүлгелерин, организааиларын болган совхозтарын удурутчуларын төп ажаалга кассаларынын удурутчулары-биле кады дугуржулганы чартап, ажаалга кассаларына эд-тиг оран-саваны үндүрүп бээр, оларны техниктиг дөстөр, алаа ажилдар кижилерин чечиринин, дугайын сагыс са-лыр ужурулуг.

Ол бүгү айтырларын будурүлгелер, организааилар, сов-хозтар чер-чер Советтеринин күсүмканы-биле кады шил-тирлээр хүлээлгелит.

СИЛЕРНИН ОБЛИГАЦИЯЛАРЫН ДУГАЙЫНДА

Чурттакчы чонга бижилде айы-биле таралып турган облигацияларын үзүн ээлеринге хуусаазын чөдөзүндө эгидип бээр дугайында СЭКП-ин XXV сьездинин шилтир-лерин амчылдылга ботландырышап, бистин чазавыс бо-лган СССР-ин Сан-хөй министрствозу Күрүчө чөдөзүнүн облигацияларын төлөвир 1974 чылдан эгелен.

СССР-ини үлөү ажил-агынын катал тургузарынын болган шилчидилтерин Күрүчө чөдөзүнүн ээчелетип дөрткү 1949 чылдагы үндүрүлгөни өрттөн эгидерин хуусааларын 1980 чылда кылдыр доктааткан.

Ол облигацияларын өрттөн эгидерини ийги тиражы 600 миллион рубль түңгө 1980 чылдын октябрь 2-де болур. Ол тиражын албан өзүнүн күштүг табилчаларын төп солуннар-га октябрь 20-де парлар, а өрттөн эгидерин-биле тиражга кирген облигацияларын ажаалга кассалары 1980 чылдын ок-тябрь 21-ден төлөп эгелээр.

600 мун миллион рубль түңгө өртк эгидерини үшкү ти-ражы 1980 чылдын декабрь 9-та болур. Ол тиражтын албан өзүнүн күштүг табилчаларын төп солуннарга декабрь 24-те парлар, а 224 миллион рубль түңгө өрттөн эгидерини ти-ражтарын облигацияларын ажаалга кассаларынын төлө-вир 1981 чылдын февраль 10-дан оларын ажаалга касса-ларынга эжкетинден хамаарыштыр болур.

нарын дилевис. Силерин санал-оңалдарына, күзөшкы-неринер республиканын ажаалга кассаларынын ажилы чоннага бараан болурун экижидеринге дузаалар.

Бистин адресин: Кызыл хоорай, Кочетов кудумчузу, 31. Ажаалга кассаларынын эргелели (оперативтик килдис); ра-йоннара: район төптөрү, төп ажаалга кассалары.

Кызыл, Шетияки-Кравченко кудумчузу, бажын № 3, ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторун 2-24-63, редакториум оражакчыларын 2-35-24, 2-31-75; харысдалгы секретарын 2-23-35, секретараттын 2-23-35, партия ки-зилдин 2-31-75, культура килдинин 2-21-54, калээ ажил-ыг ки-зилдин 2-21-47, үлөтүр килдинин 2-31-75, чага килдинин 2-41-27 информация килдинин 2-20-60, корректорларын 2-21-41, бухгалтерияны 2-12-45, содуи келбей барганда 2-32-75 телефонго долгээр.

Тираж 17866. Чакыг № 2489. СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП ҮНЕР. ТС—04399.

Тыва АССР-ин Министрлер Чөвүлелин Ном үндүрер чер, полиграфия болган ном салымын талазы-биле эргелелин типография (Кызыл, Шетияки болган Кравченко кудумчузу, бажын № 1)